

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

10. An, & qualiter vacatio, & modus vacationis sint exprimenda in provisione & impetratione beneficii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

Prima: ut non procedat hac doctrina, seu non sufficiat vacatio de facto ad effectum reservationis; quando is, per quem beneficiū vacat de facto, erat violentus occupator, vel intrusus; & de hoc evidenter constat, eò quòd ex quo talis detentio administratio juris caret, considerari non debet. Gonz. n. 94. Secundà ut tunc demum procedat hac doctrina, dum beneficium vacat de solo facto ex persona Titij; neque tamen jus seu titulus beneficii sit penes alium, præjudicaretur enim aliàs juri hujus tertij, dum is impediretur, ne permutare possit, & uti jure suo, si purè tantum attendetur ad vacationem de facto: Papa autè etsi plenissimam habeat in beneficalibus potestatem; liberiolem tamen habet potestatem in beneficio vacante, quàm pleno, saltem ex mente sua; quia non præsumitur velle præjudicare juri alterius. Gonz. n. 73. & seq. citatis pro hac limitatione Belenzino de *subsid. caritat.* q. 122. nu. 8. Callad. *decis.* 2. num. 2. de *constitut. Mand.* ad regulam 3. q. 12. n. 6. & c. Veruntamen licet juxta hanc doctrinam verum sit, intrare regulam 8. seu beneficium esse reservatum, dum habens jus in illo absque possessione moritur in mense Ordinario, habens verò possessionem ejusdem beneficii absque vero titulo seu jure in illo moritur in mense Apostolico, dum pergit adhuc vacare idem beneficium de jure, seu si nemini adhuc interea collatum; & in tantum rectè dici in ordine ad reservationem considerari in hoc casu solam vacationem de facto; nihilominus & illud sequitur ex secunda hac limitatione, nunquam intrare reservationem illam, dum tantum de facto vacat; sed tunc, quando vacat de jure & de facto simul, licet non vacet simul de jure ex eadem personâ,

Quæstio 10. Qualiter vacatio, & modus vacationis sint exprimenda in impetratione & provisione beneficii?

1. **R**espondeo primò: post expositam per supplicante qualiter vacante in principio ipsarum precum positivè narranda vacatio, seu beneficium vacare per hæc verba: *cum vacaverit, & vacet ad presens*: eò quòd in hoc uno præcipuè consistat honestas gratiæ, tam ex parte supplicis, ne videatur captare mortem alterius, quam ex parte Papæ, seu concedentis gratiam; dum is jus unicuique suum integrum tanquam princeps optimus ex suo rescripto conservari vult, nec alicui præbere ansam ullam captandi mortem alterius. Lott. l. 3. q. 8. n. 1. & 2.

2. Respondeo secundò: licet olim necesse non fuerit exprimere vacationis modum; sed tantum vacationem in genere, factâ enim simpliciter mentione vacationis includebatur omnis modus vacationis juxta dicta superius. Chok. ad *reg.* 46. *Can-* cell. n. 6. citans Gemin. *inc. susceptum. de rescrip.* in 6. n. 10. neque modò inspectâ juris communis dispositione id necesse sit. Toud. *qq. benef.* p. 3. c. 130. n. 3. (dicens hanc juris communis dispositionem adhuc hodie dum observari in Gallia, ita ut ibi sufficiat exprimere in genere beneficium vacare, absque expressione certi modi vacationis) Barb. *juris Eccl.* l. 3. c. 14. n. 72. Lott. l. c. n. 9. citans Lap. *al-* leg. 6. n. 5. Staph. *de variis modis vac.* n. 5. Felin. *in c. in nostra. de rescrip.* n. 37. & c. contra Mand. nunc tamen vi dictæ regulæ omnino necessarium est, ut nedum vacatio, sed & certus modus aliquis vacationis exprimat, aliàs impetratio & provisio sit

nulla. Chok. *loc. cit.* Lott. num. 12. cum communi. Idque non solum in gratia, *neuris;* ut Rota *decis.* 24. *de rescrip. in novis.* Menoch. *de arbit. casu* 201. n. 101. Felin. *in c. in nostra. de rescrip.* n. 37. & José Selva. p. 3. q. 12. n. 21. quos sequi videtur Toud. l. c. n. 16. sed in quacunque gratia provisiva. Lott. n. 13.

3. Respondeo tertio: dum plures sunt modi vacandi: ejusdem beneficii, sufficit exprimere unam. Chok. *loc. cit.*

4. Respondeo quarto: dicta regula 46. Cancell. locum non habet, sive non est necessitas exprimendi certum modum vacationis, ubi providetur tanquam de devolutio; cessat enim hoc casu penitus ratio illius regulæ; quia Papa eo ipso, quòd positivè ei narretur devolutio, intelligit beneficium vacare de jure, in qua sola vacatione radicatur iustitia gratiæ; modus autem vacandi, in quo posset latere præjudicium ipsius Papæ, respectu reservationis vel affectiois, non mutatur per ipsam devolutionem. Lott. *loc. cit.* n. 143. Garc. p. 11. c. 1. num. 7.

Quæstio 11. An, & qualiter exprimendus mensis vacationis?

Respondeo: in omnibus gratiis beneficalibus narrari debet mensis vacationis, sub nullitate poenâ. *vi reg.* 8. Cancell. Gonz. *gl.* 32. n. 1. & seq. Lott. l. 3. q. 8. n. 79. ubi: quòd, ubi resultat reservatio mensis, non possit capi beneficium ex vacatione per obitum, nisi facta sit expressa mentio de mense. Et dicta mentio dispositiva faciendâ est ad unguem pro forma substantiali, ita ut nec variari vel immutari possit, aut per aequipollens suppleri. Gonz. *loc. cit.* n. 17. ex *Mand. de signat. gratia.* §. *provisiones.* col. 7. ve ùm de hac materiâ fusè factis, ubi explicavimus dictam *reg.* 8.

Quæstio 12. An, & qualiter narranda non vacatio seu plenitudo beneficii de facto?

Respondeo: exprimenda quoque, seu narranda hac plenitudo, ubi nimirum vacante beneficio de jure, illud non vacaret de facto, sed aliquis illud possideret. *c. cum nostris. de Concess. præb.* ubi: quòd impetratio facta de beneficio, quòd vacabat de jure per obtentionem secundi incompatibilis, non tamen de facto, quia temper erat occupatum, est subreptitia, ex quo non fuit facta mentio de possessione, seu detentatione. Gonz. *gl.* 15. §. 1. n. 9. & n. 65. ubi addit rationem; quia ista taciturnitas poterat forte retrahere Papam, vel saltem tardiolem reddere super concessione gratiæ. Quod tamen intelligendum de possessione colorata (qualis quoad præsens punctum reputatur ea, in qua datur instantia possibilis tituli validi, etiam ex dispensatione. Lott. *loc. cit.* n. 34.) secus videtur de possessione notoriè decoloratâ. Lott. n. 38. ubi quòd taciturnitas coloratâ talis possessionis inducat subreptionem gratiæ factæ tanquam de vacante secundum unum intellectû, qui communis probari videtur per DD. *in c. cum nostris. de Concess. præb.* præcipuè Jo. And. n. 16. Anchar. n. 7. Card. n. 9. Butrio. n. 9. & 13. veruntamen Lott. n. 39. id (nimirum quòd gratia ex dictâ taciturnitate reddatur obreptitia) referendum ait, non ad eam partem gratiæ, quâ Papa providit, seu defectum urgentem ex hac taciturnitate non respicere substantialiam gratiæ in articulo provisionis, ad eoque ipsam provisionem contra hunc defectum sustineri, quòd ait non advertisse AA. scribentes *in cit.* 6.